

II COMPLIMENTUL DREPT.

A. E S P L I C A R E.

Vezi Edițiunea a IV.

A. DEFINITIUNI, DEPRINDERI ȘI TEME.

a. Complimentul drept este o parte secundară a propozițiunei, care complinește înțelesul unui verb transitiv (1) și se pune în cazul acuzativ, răspunzând la întrebările: *pe cine?* sau *ce?*

b. Complimentul drept se poate exprima: 1. printr'un substantiv cu sau fără prepozițiunea *pe* (2) d. e. Câinele păzește casa; 2. Printr'un pronume, d. e. Câinele **O** păzește, și 3. Printr'un verb la infinitiv sau prin orî-ce vorbă luată ca sustantiv (3), d. e. Eu voesc a cânta.

Deprinderea III. Să se sublinieze complimentele drepte din propozițiunile următoare și să se spună prin ce părți de vorbire sînt exprimate. A. *Tăranul sapă via. Ploaea a recorit aerul. Măcelarul taie vite. Fii lui Iacob vindură pe Iosif, fratele lor. Vaca dă lapte. Câinele păzește casa. Pisica prinde șoareci. Grădinarul plantează pomi. Timplarul face mese frumoase. Soldatul bate pe inamic. Căpitanul comandă compania. Soarele luminează pămîntul. Ce pește ai cumpărat? Am cumpărat un crap frumos. El a cumpărat un cîrcan gras. Tu nu știu scrie? El a învățat a scrie? Eu te observ. El se*

(1). Unele verbe transitive au, pe lângă complimentul drept pătimitor, un alt compliment, care exprimă ceea ce este cel d'ânteiu său ce se face cu dînsul. Acest compliment se numește *factitiv*, d. e. Generalul a făcut pe nepotul său ofițer. Francesii aleseră pe Napoleon de împărat.

(2) Prepozițiunea *pe* se pune numai înaintea numelor de persoane: d. e. Am văzut pe Ioan; rare-orî înaintea altor nume, d. e. Leul a biruit pe urs.

(3). Complimentul drept se poate exprima și printr'o propozițiune întreagă, d. e. Am auzit, că fratele tău a fost bolnav.